

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه کتاب های والد
مقطع دبستان

پهروش آموزش سوم دبستان
(فارسی، ریاضی و علوم)

نام مؤلف: نسرين آخوندى
مدیریت تدوین و برنامه ریزی آموزشی: علی والد

- سرشناسه : آخوندی، نسرین، ۱۳۵۲-
- عنوان و نام پدیدآور : بهروش آموزش سوم دبستان (فارسی، ریاضی و علوم)
- مشخصات نشر : تهران، واله، ۱۳۹۴.
- مشخصات ظاهری : ۲۶۴ ص، ۲۹×۲۲ س. م.
- فروست : مجموعه کتاب‌های واله مقطع دبستان
- شابک : 978-600-7287-39-2
- وضعیت فهرست‌نویسی : فبیای مختصر
- یادداشت : فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.
- شماره کتابشناسی ملی : ۳۷۷۶۸۱۶

ناشر: انتشارات واله (پروانه نشر: ۸۹۷۶)

فروشگاه مرکزی انتشارات واله: تهران، صادقیه، خیابان سازمان آب، خیابان نهم شمالی، نبش سوم غربی، پلاک ۵
 تلفن: ۰۲۱-۴۴۲۰۲۲۴۸-۴۸۳۵۱۱۱۱-۳
 صندوق پستی: ۱۱۷۵/۱۴۵۱۵
 دورنگار: ۰۲۱-۴۸۳۵۱۰۱۰
 آدرس الکترونیکی: info@valeh.ir

مرکز بخشی و توزیع مجموعه کتاب‌های واله: تهران، انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، مجتمع کتاب فروردین، طبقه ی هم کف،
 پلاک ۱۶-۱۷
 تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۷۰۰۹۴-۵

- نام کتاب :
- نام مؤلف :
- مدیریت تدوین و برنامه‌ریزی آموزشی :
- مدیر تولید :
- هماهنگی و اجرا :
- گرافیکست و صفحه‌آرا :
- طراح جلد :
- ناشر :
- قطع :
- نوبت چاپ :
- شمارگان :
- فروست :
- لیتوگرافی، چاپ و صحافی :
- بهروش آموزش سوم دبستان (فارسی، ریاضی، علوم)
- نسرین آخوندی
- علی واله
- ام‌کلثوم نویخت‌اصل
- ریحانه آزادگان
- مهناز علی‌یاری - لیلیا اسمعیلی - رضوان خوانساری
- حسن نساری
- واله
- رحلی
- اول (۱۳۹۴)
- ۳۰۰۰ جلد
- مجموعه کتاب‌های واله (۱۶۰)
- کاپر

■ قیمت: ۱۸۰,۰۰۰ ریال

کلیه‌ی حقوق چاپ و نشر، محفوظ و مخصوص ناشر است و هرگونه کپی‌برداری یا نقل مطالب بدون اجازه‌ی ناشر پیگرد قانونی دارد.

پیش‌گفتار

نظام آموزشی هر کشور در سرنوشت سیاسی، اقتصادی و اجتماعی آن کشور نقش مؤثری را ایفا می‌کند. معلمان سازندگان زیربنای نظام آموزشی جامعه‌ی خویش هستند و در فرآیند آموزش و پرورش کودکان و نوجوانان مسئولیت مهمی را بر عهده دارند. باید دید چگونه می‌توان زیربنای آموزشی یک جامعه را استوارتر ساخت. به نظر می‌رسد متحول کردن روش‌های تدریس از شیوه‌ی سنتی به شیوه‌ی مدرن می‌تواند سرآغاز این تحول باشد. برای تحقق این هدف، برای همگام شدن با جامعه‌ی بزرگ آموزشی جهان و برای کم کردن فاصله‌ی بین کشورهای در حال توسعه و پیشرفته باید به دگرگونی‌های بنیادی و اصولی در نظام آموزشی پرداخت. یکی از راه‌های انجام این تحول، تجدید نظر در روش‌های سنتی تدریس است که در دنیای پیشرفته‌ی امروز منسوخ شده ولی هنوز در بیش‌تر کلاس‌های درس اعمال می‌شود. به جاست که تدریس از همان پایه‌های نخستین عمیق‌تر شود و برای دانش‌آموزان قابل درک و تعمیم باشد. دانش‌آموزان را باید از همان ابتدا با وسایل آموزشی و مفاهیم کلیدی کتاب‌های درسی به صورت علمی آشنا کرد و با این کار شیوه‌ی پژوهش و مکاشفه را به آنان آموزش داد تا بتوانند مبتکران و پژوهشگران علوم جامعه‌ی خود در آینده باشند. استفاده‌ی به جای معلمان از وسایل آموزشی و باور کردن این نکته که از طریق کاربرد این وسایل در امر آموزش و پرورش می‌توان تحول ایجاد کرد، می‌تواند سرآغاز تحولی مثبت و سازنده باشد. با عنایت به اهمیت موضوع فوق، این مؤسسه‌ی آموزشی فرهنگی با این هدف تأسیس شده تا به سهم خود گامی مؤثر در این جهت برداشته باشد. پس ما بر آنیم که با آموزش صحیح و هدف‌دار و همچنین استفاده از لوازم آموزشی، وسایل آومایشگاهی و کتاب‌های آموزشی هدف‌دار در راستای نیل به اهداف ذکر شده، شما عزیزان را صمیمانه یاری نماییم.

با احترام
مدیر مسئول انتشارات وال
علی‌واله

به نام خدا

«گفت به تحقیق استجابت شد دعای شما، پس بیداری کنید
و پیروی نکنید راو آنان را که علم ندارند.»

قرآن کریم سوره یونس آیه (۸۹)

مقدمه

به یقین آنان که می‌دانند با آن‌ها که نمی‌دانند برابر نیستند.
(قرآن)
تا جهان بود از سر آدم فراز
کس نبود از راز دانش بی‌نیاز
دانش اندر دل چراغ روشن است
وز همه بد، بر تن تو جوشن است
«رودکی»

دانش‌آموزان عزیز، اولیای محترم و همکاران گرانقدر؛
همگان به‌خوبی آگاهیم که در دوره‌ی ابتدایی، توان علمی در پایه‌ی سوم تا چه حد اهمیت دارد؛ از یک سو ملاکی برای تشخیص چگونگی گذر از مراحل پیش و میزان استحکام بنیه‌ی علمی و آموزشی دانش‌آموز و از سوی دیگر، خود پایه‌ای برای کسب توفیق در مراحل بعد دانسته می‌شود. طی سال‌های اخیر، تغییرات تدریجی مطلوبی در نظام آموزشی و تدوین کتاب‌های درسی دوره‌ی ابتدایی، صورت پذیرفته که سمت و سوی این تغییر، افزایش میزان توانایی و مهارت‌های دانش‌آموز است. یکی از علل تألیف کتاب حاضر نیز، همین تغییر در شیوه‌های آموزشی می‌باشد؛ چرا که بیگانه ماندن و یا غفلت از ظرایف آن، نتایج ناپسندی به دنبال دارد.

کسب تجربه‌ی عملی آموزش در مقطع ابتدایی و نیز دقت در نتیجه‌ی اجرایی شیوه‌ها و دیدگاه‌های آموزشی و تعمق و تأمل در مخاطب‌شناسی آموزشی، نگارنده را بر آن داشت تا در گستره‌ی نظام آموزشی، گامی به منظور دستیابی آسان‌تر و کارآمدتر به سوی هدف این تغییر شیوه‌ی آموزشی، بردارد و کتاب «به‌روش» را برای درک آسان‌تر داده‌ها و اطلاعات، مطابق با مندرجات و مطالب کتاب درسی سوم، فراهم آورد تا در نهایت همه‌ی

دانش‌آموزان از آن استفاده کنند و با مطالعه‌ی دقیق و کامل محتوای درس‌ها، توانایی پاسخ‌گویی به سؤالات تستی و تشریحی را بیابند.

کتاب حاضر، شامل سه بخش (فارسی، علوم و ریاضی) است. که هر بخش خود در سه قسمت (درسنامه، سؤالات تشریحی و سؤالات تستی) تنظیم و نکات کلیدی و مهم در آن آموزش داده شده است. در پایان هر بخش، پاسخ صحیح سؤالات تستی آورده شده است. مطالب آموزشی درس‌ها، به گونه‌ای بیان شده که چنان‌چه با دقت آموزش داده و مطالعه شود؛ موفقیت و سربلندی دانش‌آموزان عزیز، به روشنی قابل تضمین است. درست همان چیزی که دانش‌آموزان عزیز، اولیای گرامی و همکاران ارجمند، در پی آن هستند و این نکته، حاصل شیوه‌ی آموزشی هدفدار، مطابق با محتوای کتاب درسی و نیز شناخت راه‌های آموزش آسان، مؤثر و ماندگار است.

براین اساس، چنان‌چه نگارنده توانسته باشد در دست‌یابی به آرمان بزرگ و همیشگی خود، (خدمت به ایران اسلامی و فرزندان پاک‌سرشت و افتخارآفرین آن) گامی پیش گذارد، خداوند بزرگ را سپاس می‌دارد.

در پایان، بر خود لازم می‌دانم از همه‌ی عزیزانی که در به بار نشستن این تلاش، مؤلف را یاری رسانده‌اند، به ویژه از جناب آقای علی‌واله، مدیریت محترم و گرانقدر مجتمع آموزشی واله که به یقین با اندیشه‌ی مدیرانه‌ی خود، نقش بزرگی در رشد نهضت علمی کشور داشته‌اند و نیز از سرکار خانم‌ها ام‌کلثوم نوبخت، ریحانه آزادگان، مهناز علی‌یاری، لیلا اسمعیلی و رضوان خوانساری قدردانی نمایم، هم‌چنین از آقای وحید امینی و دخترم مبینا بنی‌اسدی که در تألیف این کتاب مشوق من بوده‌اند، کمال تشکر را داشته و توفیق روزافزونشان را از درگاه ایزد تعالی مسألت دارم.

الحمد لله اولاً و آخراً

نسرين آخوندی

فارسی

۱۲	فصل اول: نهادها
۱۷	فصل دوم: بهداشت
۲۱	فصل سوم: اخلاق فردی - اجتماعی
۲۷	فصل چهارم: راه زندگی
۳۳	فصل پنجم: هنر و ادب
۳۸	فصل ششم: ایران من
۴۴	فصل هفتم: طبیعت
۵۰	نمونه سؤال‌های نگارش

ریاضی

۵۲	فصل اول: الگوها
۶۴	فصل دوم: عددهای چهاررقمی
۷۷	فصل سوم: عددهای کسری
۹۱	فصل چهارم: ضرب و تقسیم
۱۰۴	فصل پنجم: مساحت و محیط

❖ فصل ششم: جمع و تفریق ۱۱۶

❖ فصل هفتم: آمار و احتمال ۱۲۸

❖ فصل هشتم: ضرب عددها ۱۴۲

علوم

❖ درس اول: زنگ علوم ۱۵۶

❖ درس دوم: خوراکی‌ها ۱۶۰

❖ درس سوم: مواد اطراف ما ۱۶۷

❖ درس چهارم: اندازه‌گیری مواد ۱۷۴

❖ درس پنجم: آب ماده‌ای با ارزش ۱۸۰

❖ درس ششم: زندگی ما و آب ۱۸۵

❖ درس هفتم: نور و مشاهده‌ی اجسام ۱۹۰

❖ درس هشتم: جست و جو کنیم و بسازیم ۱۹۷

❖ درس نهم: نیرو، همه‌جا (۱) ۲۰۱

❖ درس دهم: نیرو، همه‌جا (۲) ۲۰۷

❖ درس یازدهم: بکاریم و ببینیم ۲۱۳

❁ درس دوازدهم: هرکدام جای خود (۱) ۲۲۱

❁ درس سیزدهم: هرکدام جای خود (۲) ۲۲۸

❁ درس چهاردهم: از گذشته تا آینده (نگهداری مواد غذایی) ۲۳۵

پاسخنامه

❁ پاسخنامه‌ی سؤال‌های چهارگزینه‌ای فارسی ۲۴۱

❁ پاسخنامه‌ی سؤال‌های چهارگزینه‌ای ریاضی ۲۴۵

❁ پاسخنامه‌ی سؤال‌های چهارگزینه‌ای علوم ۲۵۸